

«Δεν θα ντροπιάσω τα όπλα μου, ούτε θα εγκαταλείψω τον παραστάτη μου μ' όποιον κι αν στοιχηθώ.

Θα αμύνομαι υπέρ ιερών και οσίων, και μόνος μου και με πολλούς και την πατρίδα δεν θα παραδώσω μικρότερη».

Ο Ιάκωβος πολέμησε και θυσιάστηκε σαν σύγχρονος Σπαρτιάτης. Δυστυχώς όμως, δεν μπόρεσε να κρατήσει τις θερμοπύλες. Όπως και η υπόλοιπη Κύπρος, έτσι κι αυτός με τους συντρόφους του, προδόθηκε από τους ήλιους Εφιάλτες, τους ανεγκέφαλους, τους ριψάσπιδες.

Μαζί με τους συντρόφους του, που δεν λιγοψύχησαν, παρέμειναν πιστοί και υπερασπίστηκαν το φυλάκιο τους. Η υπερρηλία όμως του εχθρού τους κατέβαλε. Οι Τούρκοι εισβολείς κατέλαβαν το φυλάκιο τους και τους δολοφόνησαν άνανδρα.

Σήμερα, Ιάκωβε, εμείς οι συγγενείς σου, κλίνουμε ευλαβικά το γόνυ μπροστά στα ιερά σου λείψανα και σου δίνουμε την υπόσχεση ότι δεν θα πάψουμε ποτέ ν' αγωνιζόμαστε για να απαληιάξουμε την πατρίδα από τον Τούρκο κατακτητή. Η Πατρίδα μας θ' απελευθερωθεί και θα επανενωθεί. Αυτό θα είναι το καλύτερο μνημόσυνο για σένα και όλους τους άληθους που έχασαν τη ζωή τους υπερασπιζόμενοι την πατρίδα.

Επίσης σου υποσχόμαστε ότι δεν θα σταματήσουμε τις προσπάθειες για τη διακρίβωση της τύχης του πολυαγαπημένου σου πατέρα, ο οποίος παραμένει αγνοούμενος.

Καλό σου ταξίδι, πολυαγαπημένε μας Ιάκωβε, και είτε να είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάσει».

Ο έφεδρος Γιάννης Παπαγιάννης από το Νέο Χωριό Κυθρέας

Ο Γιάννης Παπαγιάννης, ένας από τους 5 ήρωες της φωτογραφίας σύμβολο, ένα παλληκάρι που μόλις επέστρεψε από τις σπουδές του και πρίν καλά καλά ανοίξει τα φτερά του χάθηκε. Γεννήθηκε στις 12 Ιουλίου 1951 στο Νέο Χωριό Κυθρέας. Πατέρας του ο Χαμπής Παπαγιάννης και μητέρα του η Αγγελική, το γένος Αντώνη και Θεανώς Κοκονή. Ήταν το τρίτο παιδί της οικογένειας, μοναχογιός ανάμεσα σε τρεις αδελφές, τη Θεανώ, τη Μαρία και την Ανδρούλα.

Φοίτησε στο Δημοτικό σχολείο του χωριού του και στη συνέχεια στην Τεχνική Σχολή Λευκωσίας. Το 1971, μετά τη στρατιωτική του θητεία, πήγε στο Λονδίνο όπου σπούδασε Ηλεκτρολογία για 3 χρόνια στο Willesden Technical Polytechnic.

Επέστρεψε στην Κύπρο με πλοίο μέσω Ελλάδας μαζί με την οικογένεια της αδελφής του Θεανώς στις 17 Ιουλίου 1974. Το πρωινό της 20ης Ιουλίου με το πρώτο κάλεσμα για επιστράτευση, παρουσιάστηκε στην μονάδα του στο 398 ΤΠ. Υπηρετούσε στην περιοχή Μιας Μηλιάς-Κυθρέας- Τζιάους από τις 20 Ιουλίου μέχρι τις

14 Αυγούστου 1974, οπότε και συνηθήφθη αιχμάλωτος έξω από το Τζιάος.

Οι φωτογραφίες του μαζί με τους υπόλοιπους 4 συναγωνιστές του αποτελούν σύμβολο ηρωισμού του αγώνα του '74. Η οικογένειά του τον περίμενε να επιστρέψει ζωντανός, αφού δεν πίστευε ότι ο Τουρκικός στρατός δεν θα τηρούσε τους διεθνείς κανόνες για αιχμαλώτους πολέμου. Και τα χρόνια περνούσαν. Με τους δικούς του να ζουν τον δικό τους γοηγοθά.

Στις 6 Αυγούστου 2009 ειδοποιήθηκε η οικογένειά του ότι ταυτοποιήθηκαν τα οστά του πού βρέθηκαν σε πηγάδι έξω από το Τζιάος μαζί με άλλα 18 άτομα.

Η κηδεία του έγινε στις 14 Αυγούστου, 35 χρόνια μετά, την ίδια ημερομηνία της εκτέλεσής του από την εκκλησία Αγίου Νικολάου Έγκωμης και η ταφή στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας. Επικήδειο λόγο εκφώνησε ο κοινοτάρχης Νέου Χωρίου Κυθρέας κ. Κώστας Ζερβός. Τον ήρωα αποχαιρέτησε επίσης, από μέρους της οικογένειάς του, η αδελφή του Μαρία

Στον αδελφό μου Ιωάννη Παπαγιάννη, ήρωα-σύμβολο του '74.

«Μακαρία η οδός η πορεύει σήμερα, ότι πτοιμάσθη σοι τόπος αναπαύσεως...»

Αδελφέ μου, σήμερα επιτέλους θα αναπαυθείς μετά από πολύχρονη σκληριά και ταλαιπωρία. Είμαι σίγουρη ότι σήμερα η ψυχή σου βρίσκεται εδώ, ανάμεσά μας, και αγαλλιάζεται χαράν μεγάλη. Σήμερα γιορτάζεις, αδελφέ μου, γιατί το όνομά σου σβήστηκε επιτέλους από τον κατάλογο των αγνοουμένων και πέρασε στον κατάλογο των ηρώων και των θανάτων.

Σήμερα γιορτάζεις, αδελφέ μου, κι' όμως οι καμπάνες κτυπούν πένθιμα, γιατί σήμερα μαζευτήκαμε εδώ, για να κηδέψουμε το αγιασμένο σώμα σου. Ένα κασελάκι τόσο μικρό, πώς μπόρεσε να χωρέσει το λεβέντικο κορμί σου;

Τριανταπέντε χρόνια πέρασαν από την αποφράδα εκείνη μέρα, που έπεσες στα χέρια των Τούρκων εισβολέων έξω από το χωριό Τζιάος. Κανένας δεν ήξερε ότι κατατάχτηκες έφε-

†

Κηδεία

Τον πολυαγαπημένο μας υιό, αδελφό και θείο

ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ από Νέο Χωριό Κυθρέας

που εφονεύθη κατά την τουρκική εισβολή 1974 σε ηλικία 23 χρόνων, και τα οστά του ταυτοποιήθηκαν με τη μέθοδο DNA, κηδεύουμε την Παρασκευή 14 Αυγούστου στις 4 μ.μ. από τον ιερό ναό Αγίου Νικολάου Έγκωμης και καλούμε όσους τιμούν τη μνήμη του όπως παραστούν.

Οι τεθλιμμένοι:

Η μητέρα, Αγγελική Παπαγιάννη

Τα αδέρφια:

Θεανώ-Παναγιώτης Κυριάκου

Μαρία Παπαγιάννη

Ανδρούλα-Μιχάλης Μυριδάκης

Τα ανίψια:

Διαμάντω-Άντρος, Κυριάκος, Σπύρος, Χαράλαμπος
και λοιποί συγγενείς

δρος στο 398 Τ.Π. Από την πρώτη μέρα της εισβολής, ενώ όλοι ήξεραν ότι έλειπες στο εξωτερικό, όμως εσύ ήσουν παρών στην πρώτη γραμμή!

Γεννήθηκες στις 12 Ιούλη το 1951 και μεγάλωσες ανάμεσα σε τρεις αδελφές, μοναχογιός, μονάκριβος και αγαπημένος... Ήσουν ένα καθοργανωμένο, τίμιο παλικάρι, με ήθος, αρχές και ιδανικά, ευγενικός και αγαπητός σε όλους, υπεράνω κομμάτων και ιδεολογικών αντιλήψεων, με σεβασμό στα πιστεύω του καθενός.

Μικρό παιδί μεγάλωνες παίζοντας με τους φίλους σου τα αγαπημένα σου παιχνίδια στους δρόμους του χωριού, στην αυλή της εκκλησίας, μέσα στα καφενεία και στους συλλόγους, δίπλα από το σπίτι μας. Ευγενικός και μετρημένος, δεν ακούστηκε ποτέ λέξη κακή από το στόμα σου.

Αναμνήσεις έχουμε από σένα ευχάριστες, πολλές, από τα παιδικά μας χρόνια, όταν ανέμελα παίζαμε στους δρόμους του χωριού μας, στα ριχωρία και αλώνια, την αυλή του σχολείου μας, στη Χαράη και το Πετονάτζι. Και μέχρι τα Ποταμούθκια πολλές φορές όλα τα κορίτσια σε παίρναμε για αρχηγό, για να μας προσέχεις, ένας άνδρας ανάμεσά μας και μαζί με τις αδελφές μας, τις ξαδέλφες μας και τις φίλες μας πηγαίναμε μέχρι τα Λακκοβούναρα, μέχρι τον Κεφαλόβρυσσο, τα Τσιφλικούθκια, μέχρι το Τραχώνι και τη Βώνη. Δεν μας χαλούσες το χατήρι και για τις δικές μας τρέλλες άκουγες και εσύ τις φωνές των γονιών μας.

Τέλειωσες την Τεχνική Σχολή Λευκωσίας και αφού υπηρέτησες τη στρατιωτική σου θητεία, έφυγες για σπουδές στην Αγγλία, όπου ζούσε και η μεγάλη μας αδελφή με την οικογένειά της. Τρία χρόνια μετά και αφού τέλειωσες τις σπουδές σου και αφού η αδελφή μας και η οικογένειά της αποφάσισαν να επιστρέψουν μόνιμα στην Κύπρο, ξεκινήσατε οδικώς μέχρι την Εληάδα, συνδυάζοντας και τις καθοκαιρινές διακοπές σας. Το προδοτικό πραξικόπημα σάς βρήκε στο πηλοίο από τον Πειραιά για τη Λεμεσό. Δεν γυρίσατε πίσω, γιατί ποτέ δεν πέρασε από το μυαλό σας ότι θα' ρχόταν το μεγάλο κακό, ότι όλα ήταν προδομένα. Δυο μέρες έμεινες στο σπίτι μας, η μάνα μας δεν πρόλαβε να σε χαρεί και το πρωινό της 20ης του Ιούλη σε βρήκε να τρέχεις με το πουκάμισο ξεκούμπωτο να παρουσιαστείς στην μονάδα σου. Άδικα τα παρακάθια της μάνας μας να περιμένεις, να πιεις πρώτα έναν καφέ. Ετρέχες να προλάβεις... και η γιαγιά η Θεανώ ξωπίσω σου με το καπνιστήρι στο χέρι...

Δύο φορές όλες κι όλες ήθες στο σπίτι, ανάμεσα στον 1ο και 2ο γύρο, όσο για να πλυθείς και να αηλάξεις τα ρούχα σου. Βιαζόσουν να γυρίσεις πίσω στο πόστο σου. Εκεί όπου σταθήκατε μπροστά να εμποδίσετε τις ορδές του Αττίλα να προχωρήσουν προς την Μεσαορία, εκεί όπου οι ανώτεροι αξιωματικοί σας σας τοποθέτησαν για να εμποδίσετε τα τουρκικά στρατεύματα να προχωρήσουν και ας ήξεραν ότι για σας δεν υπήρχε γυρισμός και που σίγουρα ήξεραν ότι σας οδήγησαν σαν τα αρνιά στην σφαγή αηλά δεν είχαν το θάρρος και τον ηρωισμό να μείνουν να πολεμήσουν και να θυσιαστούν μαζί σας, όπως κάποιοι άηθοι αγνοί πατριώτες αξιωματικοί. Εκεί σας έταξαν να θυσιαστείτε και σεις δεν δειλιάσατε-ούτε το βήκατε στα πόδια. Πολλοί είναι οι χωριανοί που μαρτυρούν ότι σε συμβούλησαν να μην ξαναπάς στο Τζιάος, εσύ όμως δεν άκουγες κανένα. Πιστός στο καθήκον αφήφες τον κίνδυνο, βάζοντας την πατρίδα πάνω από τους γονιούς και τις αδελφές σου, που σε περίμεναν να σταθείς δίπλα τους. Δεν πρόλαβες να μπεις στο στίβο

της ζωής, άνοιξες τα φτερά σαν ατρόμητος αετός αηλιά πέταξες πολύ ψηλά, εκεί που δεν υπήρχε για σένα γυρισμός.

Φύγαμε από το χωριό μας παραμονή του 2ου γύρου, κατόπιν συμβουλιών κάποιων φίλων, με την προϋπόθεση ότι θα γυρίζαμε την επομένη. Ο πατέρας μας έμεινε στο χωριό, αφού εργαζόταν στο συνεργατικό παντοπωλείο και δεν ήθελε με κανένα τρόπο να φύγει, αφού όπως έλεγε ήταν και αυτός στρατιώτης και δεν μπορούσε να αφήσει τους συγχωριανούς χωρίς τρόφιμα. Ένας πατέρας αντάξιος ενός ήρωα γιου. Η προσφυγιά μάς βρήκε σκορπισμένους, μέχρι να επανασυνδεθούμε και να αντιληφθούμε ότι εσύ δεν γύρισες. Ρωτούσαμε όπου μπορούσαμε, να μάθουμε κάποιο νέο για σένα αηλιά κανείς δεν ήξερε τίποτα ή δεν ήθελε να μας πει τα κακά μαντάτα.

Μέχρι την Παρασκευή 20 του Σεπτεμβρίου 1974, που είδαμε τις φωτογραφίες σας στην εφημερίδα «Μάχη». Ήταν η απόδειξη ότι σας συνέλαβαν ζωντανούς μαζί με τον Αντωνάκη Κορέλη, Παναγιώτη Νικοηάου, Χριστόφορο Σκορδή και Φίλιππο Χατζηκυριάκου-αϊκμαλή τους πολέμου. Άρα πιστεύαμε και ελπίζαμε ότι ζούσατε, ότι δεν ήταν δυνατό να σας σκοτώσουν. Μαζί με αυτές τις φωτογραφίες και αυτή την ελπίδα ζήσαμε όλοι τούτα τα χρόνια. Οι φωτογραφίες σας-σύμβολο δημοσιεύονταν συνεχώς σε εφημερίδες και περιοδικά, τις βλέπαμε στις τηλεοράσεις και όλα τα άηλα μέσα ενημέρωσης, μαχαιριά αβάστακτη για μας, προπάντων για τη μάνα μας, να σε βλέπει μπροστά της συνέχεια, με τα χέρια υψωμένα και να μην μπορεί να κάμει κάτι, να μάθει κάτι. Μπήκατε σε κάθε σπίτι της Κύπρου και της Εηλάδας. Σας ξέρουν ακόμα και τα μικρά παιδιά. Είμαι σίγουρη ότι βλέποντας τις φωτογραφίες σας κανένας δεν έμεινε ασυγκίνητος. Όλες οι μανάδες, πατεράδες και αδελφια της Κύπρου έχυσαν κάποιο δάκρυ για σας, τους πέντε ήρωες-σύμβολα του αγώνα του '74.

Αδελφέ μου ποθυαγαπημένε, λίγες χαρές ζήσαμε μαζί σου, δεν προηάβαμε να σε χαρούμε, πολλή και ατέλειωτες οι πίκρες και ο καημός σου αβάσταχτος, η ζωή μας διαλύθηκε. Η χαρά και το γέλιο σβήστηκαν για πάντα από τις ζωές μας. Η μορφή σου δεν έφυγε στιγμή από το μυαλό και την καρδιά μας. Αδελφέ μου, είμαι περήφανη για σένα και μαζί μου περήφανη είναι όλη σου η οικογένεια. Όλοι όσοι σε γνώρισαν και αυτοί που δεν σε γνώρισαν, σε αγάπησαν μέσα από εμάς... Περήφανοι νοιώθουν και όλοι οι φίλοι σου, οι συμμαθητές, γνωστοί και άγνωστοι φίλοι, που μαζεύτηκαν εδώ σήμερα για να σου προσφέρουν την αγάπη τους και να φιλήσουν το αγιασμένο σώμα σου. Είμαι σίγουρη ότι η ψυχή σου χαίρεται μαζί μας, γιατί επιτέλους βρήκεσαι ανάμεσα στους δικούς σου ανθρώπους, μακριά από τα σκληραβωμένα, ματωμένα χώματα, όπου χύσατε το αίμα σας και τα πατούν οι δολοφόνοι σας.

Επιτέλους, θα αναπαυτείς εν ειρήνη στον Τύμβο των Ηρώων, όπως αξίζει σε όλους τους ήρωες.

Μαζί με σένα θα ηυτρωθεί επιτέλους και η ηρωίδα μάνα μας, που έζησε, γιατί σε περίμενε καρτερικά και ήλπιζε ότι μια μέρα θα γυρίσεις. Ο πατέρας μας, πάντα βουβός και αμίλητος, δεν έκλαψε ποτέ, έκρυβε τον πόνο του βαθιά, ο πόνος του έτρωγε τα σωθικά, πέθανε στα 71 του χρόνια με κίρρωση του ήπατος, χωρίς να μάθει ποτέ τίποτα για σένα. Τώρα όλοι μαζί, γιος, πατέρας, παππούδες και γιαγιάδες, παρέα με όλους τους συναγω-